

Cutar hanta na B

Abin da kake bukatar sani don kiyaye kanka,
iyalenka da kuma lafiyar al'ummarka.

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

“A yau za mu yi magana ne game da cutar hanta na B: abin da kake bukatar sani don kiyaye kanka, kaunatattunka, da kuma lafiyar al'ummarka.

Ko da yake akwai wasu nau'o'in cutar hanta, wannan gabatarwa zai mayar da hankali kan cutar hanta na B.

Wannan gabatarwa ya kamata ya dauki kimanin minti 10 zuwa 15 kawai. Idan a kowane lokaci kana da tambayoyi, zaka iya tambaya!

Na gode maka domin lokacinka wadda ka bayar don koyo game da cutar hanta na B tare da ni a yau!”

Cutar hanta na B yana daya daga cututtuka da ya wanzama a duniya

Fadin duniya

Sama da mutane miliyan 250
ne ke dauke da cutar hanta na
B a duniya.

A Amurka

Kusan mutane miliyan 1
ne ke **dauke** da cutar
hanta na B.

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

“Don haka, kuna iya yin mamaki 'me yasa
cutar hanta na B ya shafe ni?

Yana da mahimmanci a koyi game da cutar
hanta na B domin yana daya daga cikin
cututtukan da suka fi yawa a duniya.

Akwai sama da mutane miliyan 250 da ke fama
da cutar hanta na B a duniya, yawancinsu
daga Afirka da Asiya.

A cikin Amurka, kusan mutane miliyan 1
suna da cutar hanta na B. A cikin al'ummomin
baki na Afirka a Amurka, tsakanin 5% zuwa
18% na mutane da abin ya shafa.

**“Kuna iya mamaki, ‘me yasa ciwon hanta na B
yafi kowace cuta a Afirka?”**

Rubutun malami

"Kuna iya mamaki, 'me yasa ciwon hanta na B yafi kowace cuta a Afirka?"

Jama'a suna gani:

“Kuna iya mamaki, ‘me yasa ciwon hanta na B yafi kowace cuta a Afirkak’”

Cutar hanta na B ya wanzu a Afirka na dubban shekaru, kuma yana ci gaba da shafar miliyoyin mutane a nahiyan.

Saboda ba a samun allurar rigakafin cutar hanta na B a duk sassan Afirka, yawancin jarirai da yara kanana suna cikin hadarin kamuwa da cutar.

Menene cutar hanta na B?

Cutar hanta na B cuta ce
wadda zai iya haifar da mummunar
cutar hanta, har ma da kansar hanta.

Hanta yana da matukar
mahimmanci ga lafiyar ka.

Rubutun malami

Menene cutar hanta na B?

Cutar hanta na B cuta ce
wadda azi iya haifar da mummanci
cutar hanta, har ma da konser hanta.

Hanta yana da matukar
mahimmanci ga lafiyar ba.

Jama'a suna gani:

Cutar hanta na B cuta ce mai saurin kamuwa,
wanda kwayar cutar hanta na B ke haifarwa.
Idan ba a gano shi ba, yana iya haifar
da lalacewar hanta ko ciwon hanta

Yana da matukar mahimmanci a kiyaye lafiyar
hanta, domin tana da ayyuka da yawa a jiki

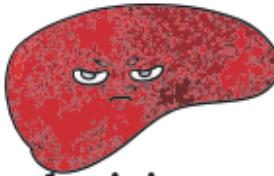
Yana taimakawa narkar da abinci, daidaita
kuzari, rushe gubobi, yakar cututtuka, sarrafa
magunguna, adana vitamin da kuma taimaka
wa gudan jini!

Mutane ba za su iya rayuwa ba tare da hanta ba.

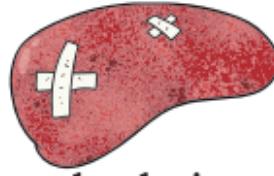
"Cutar hanta na B na iya haifar da lalacewar hanta
a kan lokaci, idan wani bai san cutar ba.

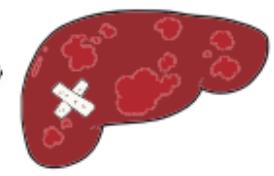
Lafiyayyan
hanta

kumburi iya
haifar da
"Fibrosis"

Yawan kumburi
na iya haifar da
hanta mai tabo
"Cirrhosis"

Cutar in ta dade takan
jowo ciwon daji
na hanta

Yin gwajin cutar hanta a yanzu na iya
taimakawa hana hanta rikitarwa a nan gaba!

Rubutun malami

"Cutar hanta na B na iya haifar da lalacewar hanta a kan lokaci, idan wani bai san cutar ba.

Jama'a suna gani:

"Cumar hanta na B na iya haifar da lalacewar hanta a kan lokaci, idan wani bai san cutar ba.

Hanta mai lafiya yana iya tasowa kumburi, wadda ake kira "fibrosis", wanda zai iya ci gaba da ci gaba zuwa tsanani kumburi ko **tabo**. Wadda ake kira "cirrhosis", ciwon daji na hanta.

Kasa da 10% na mutanen da suka kamu da cutar hanta na B
mai tsanani suna da alamomi.

Idan bayyanar cututtuka sun faru tare da cutar hanta na B mai tsanani, zasu iya zama alamar cutar hanta mai ci gaba:

Rawayar fata ko idanu, ciwon ciki, amai, jin gajiya, ciwon gaba, fitsari mai duhu ko bayan gari mai launin yumbu.

Rubutun malami

Kasa da 10% na mutanen da suka kamu da cutar hanta na B mai tsanani suna da alamom.

Jama'a suna gani:

Kuna iya yin mamaki game da alamun cutar hanta na B. A gaskiya, kasa da kaso 10% mutanen da suka kamu da cutar suna da alamun cutar. Idan bayyanar cututtuka sun faru tare da cutar hanta na B mai tsanani, suna iya zama alamar cutar hanta.

Wannan yana nufin cewa yawancin masu cutar hanta na B ba su da wata alama ko kadfan, don haka gwaji shine hanya daya tilo don sanin ko kana da cutar hanta.

Yawancin mutane suna kamuwa da cutar tun suna kanana

Yawancin mata masu junna biyu ba su san sun kamu da cutar ba,
kuma ba da saninsu suka cutar da jariransu.

Idan ba tare da maganin alurar riga kafi ba, yawancin wadannan
za su habaka zuwa cututtuka na yau da kullun, cututtukan rayuwa.

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

“Ko da yake ana iya rigakafin cutar hanta na B
da alluran rigakafi a lokacin haihuwa ba duk
jarirai ke samun rigakafin ba. Yawancin mata
masu juna biyu ba su san suna da cutar ba
kuma suna yada cutar ga jariransu
cikin rashin sani.

Idan ba tare da maganin alurar riga kafi ba
yawancin wadannan za su habaka zuwa
cututtuka na tsawon lokaci na rayuwa. Wannan
saboda jarirai da yara ba su da cikakken tsarin
rigakafi kuma kila ba za su iya yakar cutar
hanta ba da zarar sun kamu da cutar.”

Wani kuma zai iya samun cutar hanta na B ta hanyar:

Jini

Kai tsaye jini zuwa huldar jini
tare da mai cutar

Uwa ga yaro
lokacin haihuwa

Tuntubar gida Raba reza
kayan aikin tsafka,
goge goge, yan kunne
da sauransu.

Jarfa, huda, wanzami,
tatsin jiki, kaciya

Kiwon lafiya
bayyanai

Jima'i

Jima'i kai tsaye saduwa
da ruwan jima'i tare da
mai cutar

Jima'i mara kariya

Akwai hadsari yayin kowane
nau'in jima'i

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

“Hakanan ana iya kamuwa da cutar hanta na B ta wasu hanyoyin. Domin jini da ruwan jima'i na wanda ya kamu da cutar na iya dauke da kwayar cutar, tuntubar su kai tsaye zai iya zama hadarin watsawa.

Wasu hadari sun hada da:

- Amfani da reza, buroshin hakori, yankan farce ko 'yan kunne tare da wanda ya kamu da cutar
- Amfani da kayan aikin likitanci wadanda ba a sanya su ba yadda ya kamata
- Amfani da allura tare da sauransu
- Jarfa, huda, wanzami, yin tabo a jiki ayyukan kaciya mara inganci
- Jima'i ba tare da amfani da kariya ba (kamar kwaroron roba) shima hadari ne.”

Cutar hanta na B baya yaduwa ta:

Abinci

Abinci Ko raba abinci

tare da wanda ya kamu da cutar

Ruwa

Shan kofi na wanda ya
kamu da cutar ko kuma
ya raba bandaki Abinci, Ruwa

Yin atishawa ko
tari akan wani

Rike hannaye

Runguma

Shayarwa

Sumbatu

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

Yana da mahimmanci a san cewa akwai rashin fahimta da yawa game da yadda cutar hanta na B ke yaduwa. Cutar hanta na B ba ya yaduwa a hankali

Wannan yana nufin cewa cutar hanta na B bayu yaduwa ta hanyar: abinci; irin wannan cin abincin da mai cutar ya shirya ko ta hanyar raba abinci da su, ruwa; kamar shan kofi na wanda ya kamu da cutar, ko raba salga, cutar hanta na B bayu yaduwa ta hanyar atishawa, tari, shayarwa, rike hannu, runguma da sumbata. Duk wadannan abubuwani lafiyyayyu ne kuma basa yadar da cutar hanta na B.

Idan an tambaye ku karin cikakkun bayanai game da wane ruwaye ke dauke da kwayar cuta:

Kwayar cutar Hanta na B tana cikin jini ne kawai da ruwan jima'i. Ba a cikin miyaw, zufa ko hawaye ba

Labari mai dadī: Ana iya hana matsalolin hanta ta hanyar
yin gwaji da ganin likita.

Gwajin cutar hanta na B abu ne mai sauksi kuma zai iya taimaka
maka da iyalenka ku kasance cikin koshin lafiya

Rubutun malami

Labari mai dadi: Ana iya hara matsalolin hanta ta hanyar yin gwaji da ganin likita.

Gwajin cutar hanta na B abu ne mai sauksi kuma zai iya taimaka maka da iyalenka ku kasance cikin koshin lafiya

Jama'a suna gani:

Labari mai dadi shine ana iya kare matsalar hanta ta hanyar yin gwaji da ganin likita idan ka kamu da cutar.

Gwajin cutar hanta na B abu ne mai sauksi kuma mai sauksi, kuma zai iya taimaka maka da danginka ku kasance cikin koshin lafiya.

Kana iya yin gwaji a Ofishin likitan ka, asibitin kiwon lafiya ko ma bikin baje kolin lafiyar al'umma!

A karshen wannan gabatarwar, zan kawo muku littattafen bayanan gaskiya masu taimako da jerin kayan aiki don karin bayani game da cutar hanta na B da kuma inda zaku iya ganowa.

Ana iya tambayar ku:

Menene gwajin cutar hanta na B?

Gwajin gwajin jini ne. Ma'aikacin **dakin gwaje-gwaje** zai **dauki karamin** bututu na jini, wanda za a aika don gwaji. Ya kamata a sami tsakamakon a cikin 'yan kwanaki.

Idan wani ya gano cewa suna da cutar hanta na B,
za su iya zama lafiya ta hanyar:

Ganin likitan su sau 1-2 a shekara

- Yana da mahimmanci don ganin mai
bada gwaninta wajen kula da cutar hanta
- Idan wani yana bukatar magani don
ragewa ko hana lalacewar hanta, likita
na iya ba da shawarwarin magani.

Jagoranci salon rayuwa mai lafiya

- Ku ci abinci mai gina jiki
- Yi motsa jiki akai-akai
- A guji barasa da sigari

Rubutun malami

Idan wani ya gano cewa suna da cutar hanta na B,
za su iya zama lafiya ta hanyar:

1

- Yano da mahimmanci don ganin mai boda gwairinta wajen kula da cutar hanta
- Idan wani yana bukatar magani don ragewa ko hana lalacewar hanta, lik na iya ba da shawarwariit magani.

2

- Jagoranci salon rayuwa mai lafiya
- Ku ci abinci mai gina jiki
- Yi motsa jiki akai-akai
- A guji baifasa da sigari

Jama'a suna gani:

"Idan wani ya gwada kuma ya kamu da cutar hanta na B, akwai hanyoyi da yawa da zai iya zama lafiya.

Ganin likita sau daya ko sau biyu a shekara wanda ya kware wajen kula da cutar hanta na B yana da mahimmanci. Za su duba lafiyar hantar mutum don ganin ko ana iya bukatar magani don ragewa ko hana lalacewar hanta.

Za su iya jagorantar rayuwa mai kyau ta hanyar cin abinci mai gina jiki, yin motsa jiki, da guje wa barasa da sigari."

Babu magani ga cutar hanta.

Da'awar cewa magani ko na ganye
maganin na iya warkar da kwayar cutar karya ne.

Rubutun malami

Babu magani ga cutar hanta.

Da'awar cewa magani ko na ganye
maganin na iya warkar da kwayar cutar karya ne.

Jama'a suna gani:

Watakila kun ji labarin yiwuwar warkar da cutar hanta na B mai tsanani. Duk wani ikirari game da magunguna ko magungungan ganye wadanda za su iya warkar da cutar karya ne.

Don haka kar a yaudare ku da shan wadannan, domin kawai za ku bata lokaci da kudi akan wadannan.

Akwai ingantattun magunguna don cutar
hanta na B, idan an bukata.

Rubutun malami

Akwai ingantattun magunguna don cutar hanta na B, idan an bukata.

Jama'a suna gani:

“Labari mai dadi shine cewa akwai magunguna masu tasiri sosai ga cutar hanta na B, idan an bukata.

An gwada su kuma an tabbatar da cewa suna kiyaye cutar hanta na B da kuma kiyaye lafiyar mutum. Suna da muhimmiyar rawa wajen taimakawa wajen kula da kwayar cutar.”

Akwai rashin fahimta da yawa game da cutar hanta na B. **Sanin gaskiyar:**

1

Yawancin mutane ba su
da alamun cutar hanta na B.

2

Yawancin mutane suna
kamuwa da cutar hanta na B
a matsayin jarirai ko yara.

3

Akwai ingantattun magunguna
da ake da su na cutar hanta na B
da ke sa mutum lafiya.

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

Cutar hanta na B, cutar ce mai rikitarwa,
kuma yana da mahimmanci a fahimci rashin
fahimta na gama-gari game da shi

(1) Yawancin mutane ba su da alamun
cutar hanta na B. Gwaji ita ce kawai hanyar
da za a san ko kana da cutar.

(2) Yawancin mutane suna kamuwa da
cutar hanta na B a matsayin jarirai ko yara.

(3) Akwai ingantattun magunguna don
cutar hanta na B wanda zai iya kiyaye lafiyar
mutum da kuma hana matsalolin
lafiya a nan gaba.

Me ya sa mutane za su yi gwajin cutar hanta na B?

Cutar hanta na B ana iya
sarrafa shi kuma
ana iya magance shi!

Kada ku jira har
sai kun ji rashin
lafiya.

Yawancin mutane
ba su da alamun
cutar

A gwada a yanzu!

Akwai amintaccen
rigakafi mai inganci
wanda zai iya kare masoya.

Yin gwaji a yanzu
zai iya kiyaye
kan ka da lafiyar
danginka!

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

"To, me ya sa mutane za su yi gwajin cutar hanta na B?

Ana iya tsaukaka cutar hanta na B ta hanyar ganin likita, da shan magani, idan an bukata.

Yawancin mutanen da suka kamu da cutar ba su da wata alama, don haka gwaji ita ce kawai hanyar da za a san ko kana da cutar.

Idan wani ya kamu da cutar, labari mai dadī shine amintaccen rigakafi kuma mai inganci wanda zai iya kare kaunataccen.

Yin gwaji a yanzu zai iya taimaka wa kanka da danginka cikin koshin lafiya!"

Yanzu da kuka san mahimmancin yin gwajin cutar hanta na B....

Yi shirin yin gwaji!

Yi alkawari ga
iyali da abokai.

Tambayi a ziyarar
likita ta gaba.

Nemo wani taron gwajin
cutar hanta na B
kyauta kusa da ku.

♥ Zai iya ceton rayuwar ka!

Rubutun malami

Jama'a suna gani:

“Yanzu kun san mahimmancin a yi gwajin cutar hanta na B...ku yi shirin a gwada!

Za ka iya:

- Yi alkawari don gwadawa, don kanku, 'yan uwa da abokai
- Nemi taron gwajin cutar hanta na B kyauta kusa da ku
- Tambayi game da gwaji a ziyarar likitan ku na gaba

Kada ku ji tsoron bayar da shawarwari don lafiyar ku! Yin gwaji zai iya ceton rayuwar ku.”

Tambayoyin Tattaunawa

1. Wadanne abubuwa ne ya baku mamaki game da cutar hanta na B?
2. Menene wasu damuwarku ko tambayoyinku game da yin gwajin cutar hanta na B?
3. Bayan kallon wannan gabatarwar, ta yaya za a iya gwada ku?

Rubutun malami

Tambayoyin Tattaunawa

1. Wadanne abubuwa ne ya boku mnamaki
game da cutar hanta na B?

2. Menene wasu damuwarku ko tambayoyinku
game da yin gwajin cutar hanta na B?

3. Bayan kallon wannan gabatarwa, ta yaya
za u iya gwada ku?

Jama'a suna gani:

Idan kun ji dadī, da fatan za a yi tambayoyi masu zuwa wadanda aka yi niyya don habaka tattaunawa ta bude kuma a kwadaitar da memba na al'umma don yin sauran tambayoyin.

**Wannan ya kawo karshen karatun mu a yau.
Ina so in tambaye ku:**

"Mene ne abu daya da kuka samu mamaki
game da cutar hanta na B?

"Mene ne damuwarku ko tambayoyi game
da yin gwajin cutar hanta na B?

"Bayan duba wannan gabatarwa,
ta yaya zaku iya gwadawa?

Nagode!

Ci gaba da koyo game da cutar hanta na B,
a gwada, kuma ku karfafa masoyanku
su yi haka!

Rubutun malami

Nagode!

Ci gaba da koyo game da cutar hanta na B,
a gwada, kuma ku farfafa masoyanku
su yi hakai!

Healtiines

Jama'a suna gani:

"Na gode da lokaci wadda kuka bayas don
koyo game da cutar hanta na B a yau.

Da fatan za a koma zuwa ga takaddun gaskiya
daga CDC da cutar hanta na B Foundation
don karin bayani game da cutar hanta na B,
da albarkatun don gano gwaji.

(Ka ba su takardun shaida da katin dauka)

Ka tuna ka yi amfani da ni a matsayin hanya
don cutar hanta na B, kuma a karfafa wasu
su koyi game da cutar hanta na B
kuma a gwada su!"